

Jubileumi hálaadó vespera a Fővárosi Protestáns Kántorátus fennállásának 10. évfordulóján

A Fővárosi Protestáns Kántorátust a fővárosi önkormányzat támogatásával Bódiss Tamás és Bence Gábor indította 1996-ban, Dobszay László ötlete nyomán. A hetente éneklő együttes 2006. február 12-én ünnepelte fennállásának tízéves jubileumát a kelenföldi evangélikus templomban (Budapest, XI. Bocskai út 10.), hetvened vasárnapján, az este 18 órakor kezdődő vesperán. A változó tagságú együttes erre az alkalomra 25 fős kórossá bővült az egykori tagokkal. A kántorátus jelenlegi titkára, Győri Katalin kitartó szervezőmunkájának köszönhető a tíz év alatt megfordult énekesek felkutatása és elhívása.

A énekes bevonulással kezdődő, többszólamú tételekkel díszített ünnep a megszokott elemekkel zajlott: a vespera vázát a gyülekezettel felváltva énekelt zsoltárok és korálok, valamint a vasárnap igéjéhez kapcsolódó motetták és kétkórosos művek adták. Az ünnepi alkalmon Joób Máté hirdette az ígét és vezette a liturgiát, Bódiss Tamás orgonált. Az istentiszteletet kötetlen együttlét követte, melyen Farkas Erika, Papp Kinga Marjetta és Végh András alapító —és azóta is éneklő— tagokat külön köszöntötte a karvezető, Bence Gábor.

A vespera menete:

bevonuló ének:

Claude le Jeune (1530–1600): *Mint a szép híves patakra* (42. genfi zsoltár,)

Orgona előjáték: E. Soncino: *Cromatica* (Bódiss Tamás)

invokáció

dicsőítő ének: Jer, dicsérjük az Istennek Fiát! (Ék 363)

zsoltározás:

I. „Él az én Uram ...” — 18. zsoltár (recitált zsoltár antifónával)

II. „Énekeljete minden népek” — 96. genfi zsoltár [Goudimel (1505–1572): homofón versszakok; Sweelinck (1562–1621): polifón versszak]

III. Heinrich Schütz (1585–1672): „Singet dem Herrn ein neues Lied” — 98. zsoltár két kórusra

evangéliumi motetta:

Melchior Franck (1581–1639): *Also werden die Letzten die Ersten sein* (Mt 20,16)

igeolvasási

igehirdetés (Joób Máté)

responzóríum

„himnusz”: *Eljött hozzánk az Üdvösség ...* (Ék320) a gyülekezet által énekelt versszakokkal váltakozva Brahms, Hassler és Bach koráljai

verzikulus

Magnificat

kollektá-ima

motetta: Heinrich Schütz: *Ich bin die Auferstehung und das Leben* (Két kórusra)

hirdetések

általános könyörgés: Michael Praetorius (1560–1629): *Kyrie* 4 szólamra
az Úrtól tanult imádság

Te Deum (a Protestáns Graduálból)

áldás

Benedicamus: Heinrich Schütz: Verleih uns Frieden

esti ének: Nyugvóra térek, Istenem (Ék110)

kivonuló orgonazene: T. Merula: *Canzone* V.

Ittzés Szilvia

A jubileum kapcsán Bence Gábort, a protestáns kántorátus vezetőjét kérdeztük.

F. G.: Tíz év távlatából tekintünk vissza először arra, hogy mi adta az indítást a kántorátus megindítására és milyen céllal alakult az együttes.

B. G.: A kezdeményező Dobszay László professzor volt, aki azt a célt tűzte ki, hogy néhány budapesti templomban megbízható rendszerességgel szóljon magas igényű egyházzene. Ehhez anyagi háttérrel eleinte a Főváros, majd az NKA nyújtott, honorálva néhány gyakorlott kamaraénekes szolgálatát. Az énekegyüttest Bódiss Tamás református egyházzenesz kollegámmal alapítottuk, közösen állítottuk össze a különböző hagyományok alapján a „kelenföldi vespera” liturgiát, s a Kántorátust bő fél évig közösen is vezettük. Azután ő főtí kántori állása miatt kényszerült abbahagyni a heti rendszerességű munkát.

F. G.: Bizonyára vannak olyan alkalmak, amire különös örömmel gondolsz vissza.

B. G.: Természetesen a 10 év alatt voltak külföldi utak, koncertek s más ünnepi alkalmak is. Ezek közül az egyik legemlékezetesebb az a Cantate vasárnapi vespera, amelyet a Budai Egyházmegye evangélikus kórusaival közösen tartottunk, s amelyen bebizonyosodott, hogy a „hagyományos amatőr kórusrepertoár” művei is beilleszthetőek a vespera liturgikus keretei közé, s ott mélyebb összefüggésrendszerbe kerülve új értelmet kapnak. A puritán istentiszteleti formákon edződött öt kórus tagsága szinte egyöntetűen megerősödött célkitűzéseiben: nem csak „általában” dolgozunk „valami oda illőt” énekelni az istentiszteleteken, hanem az istentisztelet liturgiájának részévé kell tennünk tevékenységünket. De ugyanilyen szívesen emlékszem vissza olyan csendes hétköznapi alkalmakra, mint amikor például egyik altos társammal kettesben kényszerültünk végigénekelni az előírt tételeket (valami vis major a többieket elszóltotta), s nem vallottunk szégyent. Máskor —talán áramszünet miatt— félsötétben zajlott a szertartás, különleges meghitt perceket éltünk át, s a Magnificattól már szinte fejből énekelve teljesítettük a szolgálatot.

F. G.: Milyen repertoárból válogatjátok a vesperák zenei anyagát?

B. G.: Egyszerűen fogalmazva: az alapanyag a Ferenczi Ilona vezetésével összeállított Protestáns Graduál. Természetesen más forrásokat is használunk,